

INFORMACE O CIZÍCH ARMÁDÁCH

OZBROJENÉ SÍLY SEVEROATLANTICKÉHO PAKTU A PLÁNY NA JEJICH POUŽITÍ

Krátce po druhé světové válce daly se kapitalistické státy pod vedením USA v duchu »politiky síly« cestou uzavírání rozličných separátních smluv, vojenskopolitických bloků a agresivních seskupení. Již roku 1949 byl uzavřen Severoatlantický pakt, v roce 1951 separátní smlouva mezi USA a Japonskem a smlouva mezi USA, Austrálií a Novým Zélandem (ANZUS). V roce 1953 byla podepsána smlouva mezi USA a Španělskem.

V roce 1954 byla uzavřena smlouva o jihovýchodní Asii (SEATO) mezi Velkou Británií, Francií, USA, Novým Zélandem, Pakistanem, Filipíny a Thajskem a na základě pařížských dohod byla vytvořena Západoevropská unie, do které bylo kromě Francie, Velké Britannie, Belgie, Holandska a Lucemburska začleněno rovněž západní Německo a Itálie. V téže roce podepsaný Balkánský pakt měl kromě Řecka a Turecka zvléci do agresivní politiky kapitalistických kruhů i Jugoslavií. Smlouva mezi USA a Čankajskem jen zvýraznila ráz sil, s kterými se USA spojují k uskutečňování svých zámyslů. Ke konci roku 1955 byl uzavřen t. zv. Bagdadský pakt, sdružující Velkou Britanii, Turecko, Irák, Irán a Pakistan.

Cílem všech uvedených paktů a smluv je stmelit síly světové reakce, s její pomocí nastolit nadvládu USA nad světem, potlačit dělnické, demokratické a národně osvobozené hnutí a rozpoutat novou světovou válku proti SSSR a lidově demokratickým zemím.

Při uskutečňování těchto plánů náleží hlavní místo Severoatlantickému paktu.

Smlouva o založení Severoatlantického paktu byla podepsána 4. dubna 1949 a členy paktu se staly tyto státy: USA, Kanada, Velká Britannie, Island, Norsko, Dánsko, Holandsko, Belgie, Lucembursko, Francie, Itálie a Portugalsko. Dne 18. února 1952 přistoupilo k paktu Řecko a Turecko, takže se počet členských států zvýšil na 14. Po ratifikaci pařížských dohod na počátku roku 1955 bylo přijato do Severoatlantického paktu jako patnáctý členský stát i západní Německo.

Severoatlantickému paktu náleží v řadě nynějších vojenských uskupení přední místo proto, že proti jiným blokům a paktům má již v současné době nejvíce rozvinuté ozbrojené síly, při čemž se v dalším vývoji v tomto směru mnoho očekává od budovaného západoněmeckého wehrmachtu.

Vedoucí silou Severoatlantického paktu jsou USA, které vycházejíce ze zásad »politiky síly« a cílů »studené války« neustále zvyšují náklady na zbrojení.

USA nejenomže samy v době korejské intervence věnovaly až 70,8% a v roce 1955—56 64,5% rozpočtových výdajů na zbrojení (při čemž tato částka na rok 1956—57 byla zvýšena ještě o 314 milionů dolarů, takže do-

sahuje částky 40,8 miliard dolarů), ale nutí k neustálému zvyšování zbrojení i ostatní členské státy Severoatlantického paktu bez ohledu na jejich hospodářské možnosti.

V »Programu vzájemného zabezpečení na finanční rok 1957« se konstatuje, že se výdaje evropských členských států Severoatlantického paktu na budování ozbrojených sil v roce 1955 proti roku 1949 zdvojnásobily a dosáhly 12 miliard dolarů, při čemž americká vojenská pomoc evropským zemím v tomto roce činila jen 1,6 miliardy dolarů. V témže dokumentu se zdůrazňuje, že za 6 let trvání Severoatlantického paktu zaplatily evropské členské státy 85% nákladů na budování vojenského potenciálu paktu, 66% za vojenský materiál dodaný jim USA a zřídily velký počet leteckých základen vhodných pro americké letectvo a pro nejmodernější letouny.

Nehledě k tomu, že neúměrnými vojenskými břemeny vznikající hospodářské obtíže členských států Severoatlantického paktu jsou příčinou četných rozporů v této alianci, vzrostla vojenská síla Severoatlantického paktu podle prohlášení generála Gruenthera od roku 1951 do současné doby třikrát až čtyřikrát.

Severoatlantický pakt politicky, hospodářsky a vojensky ovládaný USA se tak stává ztělesněním americké politiky síly a nejdůležitějším nástrojem k přípravě agrese proti SSSR a lidově demokratickým státům.

Cílem tohoto pojednání je dát stručný přehled o struktuře Severoatlantického paktu, pojednat o jeho ozbrojených silách a plánech na jejich použití.

Vývoj, organizační struktura a ozbrojené síly Severoatlantického paktu

Přes to, že jedním ze základních ustanovení smlouvy o založení Severoatlantického paktu je zásada, že se státy uzavírající smlouvu zavazují vyvarovat v řešení mezinárodních vztahů jakékoli hrozby nebo použití násilí, které by nebylo v jakémkoli směru slučitelné s cíli OSN, byly od počátku založení paktu formovány vojenské velitelské orgány a budovány ozbrojené síly. Příslušná usnesení o tom byla přijata již na pátém zasedání Rady Severoatlantického paktu v září 1950 v New Yorku. O tom, jaké byly perspektivy výstavby této agresivní organizace již v samých počátcích její existence, výmluvně svědčí komuniké ze zasedání, v kterém se praví, že se na budování »obrany« západní Evropy musí podílet západní Německo, protože by »obrana« západní Evropy bez využití západoněmeckého hospodářského a vojenského potenciálu a bez spoluúčasti německých svazků byla těžko myslitelná. Aby byla podobná usnesení uvedena urychleně v život, byl v prosinci 1950 jmenován vrchním velitelem spojeneckých sil Severoatlantického paktu v Evropě generál Eisenhower (pozdější president USA), jehož velitelství začalo pracovat 2. dubna 1951.

Pro další vývoj Severoatlantického paktu měla rozhodující význam konference Rady Severoatlantického paktu v Lisaboně v únoru 1952. Na této konferenci bylo na nátlak USA usneseno podstatně zvýšit zbrojní úsilí členských států. Byl přijat tak řečený program infrastruktury, jímž se rozumí budování stálých vojenských objektů, především letišť, naftovodů, systému spojení a kasáren. Konference uložila členským státům zvýšit dosavadní počet svazků vyčleněných do spojeneckých sil do konce

roku 1952 na 50 (do tohoto počtu bylo zahrnuto i 17 divísí okupačních mocností na území západního Německa). Tento počet byl na pozdějších konferencích postupně zvyšován, až byl koncem roku 1954 přibližně zdvojnásoben. Lisabonská konference přijala rovněž závažná usnesení o přestavbě a soustředění civilních řídicích institucí Severoatlantického paktu do Paříže. Přes to, že se Severoatlantický pakt i dále vyvíjel, podle toho, jaké cíle v různých údobích sledovala agresivní politika USA, dala ona usnesení lisabonské konference základ struktuře řídicích orgánů Severoatlantického paktu a učlenění jeho ozbrojených sil, jak je známo, v současné době.

Řídicí orgány Severoatlantického paktu (schema 1)

Vrcholným orgánem Severoatlantického paktu je Rada Severoatlantického paktu sídlem v Paříži, kterou tvoří ministři zahraničních věcí členských států paktu. Rada zasedá obvykle dvakrát do roka a její konference na úrovni ministrů zahraničních věcí řídí předseda, kterým je jeden z ministrů zahraničních věcí. Ministři členských států Severoatlantického paktu se v této funkci střídají po jednoročním období. Na konferencích Rady Severoatlantického paktu se přijímají zásadní rozhodnutí usměrňující výstavbu paktu, při čemž hlavním úkolem tohoto orgánu má být uvádět v soulad vojenské požadavky budování Severoatlantického paktu s politickými cíli a hospodářskými možnostmi členských států. Z tohoto důvodu se zasedání Rady Severoatlantického paktu účastní i resortní ministři, jichž se projednávají otázky týkající.

V údobí mezi zasedáním Rady Severoatlantického paktu na minister-
ské úrovni řídí záležitosti paktu **Stálá rada**, která je tvořena stálými zástupci vybavenými vládami členských států příslušnými plnými mocemi. Zasedání Stálé rady předsedá místopředseda, kterým byl na doporučení Churchillovo jmenován britský generál Lord Ismay, jeho vojenský poradce za druhé světové války. Lord Ismay zastává zároveň funkci generálního sekretáře. Jeho výkonným orgánem je **mezinárodní sekretariát**, který převzal všechny úkoly, jež dříve plnily různé výbory, na př. zbrojní výrobu, záležitosti finanční, hospodářské a p. Při stále stoupajících nákladech na zbrojení, které doléhá tíživě především na západoevropské členské státy, je rovněž úkolem generálního sekretáře dbát o co možná rovnoměrné rozdělování výdajů.

Generální sekretář a mezinárodní sekretariát těsně spolupracují s vojenskými orgány Severoatlantického paktu. Nejvyšším vojenským orgánem Severoatlantického paktu je **Vojenský výbor** tvořený náčelníky generálních štábů armád států — účastníků Severoatlantického paktu. Vojenský výbor není stálým orgánem a schází se jen podle potřeby. Výkonným a nepřetržitě úřadujícím orgánem Vojenského výboru je tak řečená **Stálá skupina**, kterou tvoří zástupci generálních štábů USA, Velké Británie a Francie. Stálá skupina je orgán, který prakticky vykonává rozhodující vliv na velení spojeneckým ozbrojeným silám, koordinuje vojenské plány a vypracovává návrhy na budování ozbrojených sil Severoatlantického paktu. Sídlem Stálé skupiny je Washington. K zabezpečení styku s Radou Severoatlantického paktu v Paříži má Stálá skupina

v Paříži svého představitele, jemuž jsou podřízeni všichni styční důstojníci všech členských států Severoatlantického paktu.

Stálé skupině jsou podřízeny úřady a poradní skupiny zabývající se standardisací výzbroje, vývojem v letectvu, bojovou přípravou vzdušných sil, otázkami koordinace a rozvoje spojení a p. Stálé skupině je rovněž podřízena vojenská akademie Severoatlantického paktu v Paříži.

Vojenskému výboru je podřízen Výbor vojenských zástupců, jehož členy jsou jednak všichni tři členové Stálé skupiny, jednak zástupci náčelníků generálních štábů armád zbývajících členských států Severoatlantického paktu. Výbor vojenských zástupců má být poradním orgánem, bez něhož nemá Stálá skupina činit žádná rozhodnutí. Prakticky však tento výbor nemá vliv na práci skupiny vůbec žádným způsobem a omezuje se ponejvíce na plnění své reprezentativní úlohy.

Vojenskému výboru a Stálé skupině jsou podřízena tato velitelství: kanadsko-americká oblastní plánovací skupina, vrchní velitelství spojeneckých sil v Atlantiku, velitelství průlivu La Manche a vrchní velitelství spojeneckých sil Severoatlantického paktu v Evropě.

Kanadsko-americká oblastní plánovací skupina je řízena náčelníky štábů ozbrojených sil těchto zemí. Skupina má svůj stálý štáb ve Washingtonu, který plánuje obranu kontinentu Severní Ameriky a připravuje příslušná doporučení spojená s tímto plánováním Stálé skupině Vojenského výboru Severoatlantického paktu. Skupině nejsou podřízena vojska.

Pod vrchní velitelství spojeneckých sil v Atlantiku patří pásmo na sever ohraničené severním pólem, na západě břehy Severní Ameriky, na jihu obratníkem Raka a na východě pobřežím Afriky a Evropy mimo průliv La Manche a vody britských ostrovů. Vrchní velitelství spojeneckých sil v Atlantiku, které má sídlo v Norfolku, připravuje a plánuje samostatné a společné operace spojeneckých vojenských vzdušných sil a vojenských námořních sil na Atlantiku, organizuje a provádí společná cvičení a manévry těchto sil, vypracovává návrhy Stálé skupině a vládám zemí Severoatlantického paktu o budování, přípravě a použití spojeneckých ozbrojených sil v míru i ve válce.

Ve válce řídí veškeré operace spojeneckých ozbrojených sil v tomto prostoru s důrazem na zabezpečení námořních přeprav přes oceán.

Štáb vrchního velitele se skládá z důstojníků pozemních sil, vojenských vzdušných sil a vojenských námořních sil USA, Velké Britannie, Francie, Kanady, Holandska, Dánska, Norska a Portugalska. Uvedené země a Belgie a Španělsko mají kromě toho u tohoto velitelství své styčné důstojníky. V zájmu organizace součinnosti má vrchní velitel svého představitele ve štábu vrchního velitelství spojeneckých sil Severoatlantického paktu v Evropě.

Vrchnímu veliteli spojeneckých sil v Atlantiku jsou podřízena velitelství vojenských vzdušných a vojenských námořních sil ve východní, západní, severní, americké a kanadské části Atlantiku.

V míru nemají tato velitelství k dispozici ozbrojené síly. Základní část spojeneckých ozbrojených sil na Atlantiku při jejich rozvinutí budou tvořit vojenské námořní síly, jejichž vyčlenění musí zabezpečit USA, Kanada, Velká Britannie, Norsko, Dánsko, Holandsko, Francie a Portugalsko.

Podle zpráv kapitalistického tisku z r. 1954—55 mají tyto státy k dispozici přibližně tyto námořní síly:

Stát	Celkem námořních jednotek	Z toho						
		bitevních lodí	lehkých a těž- kých křižníků	ponorek	torpedoborců	letadlových lodí	přistávacích (vysádkových) plavidel	jiných (mino- nosek, mino- lovek, dopro- vodných)
USA	2322	16	74	212	424	105	670	821
Kanada	136	—	2	—	11	2	—	121
VB	1964	5	26	62	120	22	430	1299
Norsko	82	—	—	9	10	—	—	63
Dánsko	84	—	—	6	8	—	—	70
Holandsko	182	—	4	11	18	1	—	148
Francie	754	3	9	28	29	6	229	450
Portugalsko	65	—	—	3	5	—	—	57
Celkem	5589	24	115	331	625	136	1329	3029

Portugalsko má za války kromě toho vyčlenit do spojeneckých ozbrojených sil Severoatlantického paktu na Atlantickém oceáně z pozemních sil dvě divise a ze vzdušných sil jednu letku.

Uvedené vojenské námořní síly nebudou všechny při zasazení přičleněny jen k vrchnímu velitelství spojeneckých sil v Atlantiku, protože na př. část sil Velké Britannie, Francie a Holandska má operovat v prostoru průlivu La Manche, ve Středozemním moři, část vojenských námořních sil USA i na jiných válčících a p.

Velitelství průlivu La Manche se skládá z náčelníků námořních štábů Velké Britannie, Francie, Holandska a Belgie a jsou mu přímo podřízena velitelství spojeneckých vojenských námořních sil v prostoru průlivu La Manche (štáb v Portsmouth) a velitelství spojeneckých vojenských vzdušných sil v prostoru průlivu La Manche (VS Portsmouth). V míru nejsou k tomuto velitelství přičleněny vojenské námořní síly, jen plánuje a provádí cvičení v prostoru průlivu La Manche a v jižní části Severního moře. Ve válce bude zabezpečovat kontrolu průlivu La Manche a jižní části Severního moře, organisovat obranu námořních komunikací v tomto prostoru, účastní se společných operací prováděných velitelstvími Severoatlantického paktu v Evropě i na Atlantiku.

Vrchní velitelství spojeneckých sil Severoatlantického paktu v Evropě zaujímá v řadě velitelství Severoatlan-

tického paktu přední místo, protože je mu již v míru přidělena podstatná část ozbrojených sil členských států. Z tohoto důvodu stává se vrchní velitelství spojeneckých sil Severoatlantického paktu v Evropě jedním z hlavních činitelů usměrňujících vývoj agresivních plánů Severoatlantického paktu, které je odpovědné nejenom za bojovou přípravu jemu podléhajících ozbrojených sil, ale i za vpracování válečných plánů podle směrnic Vojenského výboru Severoatlantického paktu.

Ve funkci vrchního velitele spojeneckých sil Severoatlantického paktu v Evropě vystřídá generál Eisenhowera generál Ridgway a v současné době je jím generál Gruenther, který má být koncem roku vystřídán generálem Norstadem (jeho zástupce pro vojenské vzdušné síly). Vrchnímu velitelství spojeneckých sil Severoatlantického paktu v Evropě podléhají velitelství spojeneckých sil v severní Evropě, ve střední Evropě, v jižní Evropě a ve Středomoří. (Organisace vrchního velitelství spojeneckých sil Severoatlantického paktu v Evropě je na schématu 2.)

Severoevropské válčiště zahrnuje území Norska a Dánska.*) Velitelství spojeneckých sil v severní Evropě (VS v Oslo) podléhají velitelství pozemních sil v Norsku a Dánsku a velitelství spojeneckých vojenských vzdušných sil a velitelství spojeneckých vojenských námořních sil v severní Evropě.

Do spojeneckých pozemních ozbrojených sil na severoevropském válčišti vyčleňuje Norsko 2 brigády podléhající velitelství pozemních sil v Norsku (VS v Oslo).**)

Do spojeneckých vzdušných sil na severoevropském válčišti vyčleňuje Norsko 5 letek (asi 90 letounů) a Dánsko 8 letek (asi 200 letounů, převážně stíhacích a bombardovacích stíhacích letounů). Spojenecké vzdušné síly podléhají velitelství spojeneckých vojenských vzdušných sil v severní Evropě (VS v Oslo).

Na severoevropské válčiště se počítá rovněž se zásahem části sil americké 3. taktické letecké armády, dislokované na území Velké Británie.

Námořní síly Norska a Dánska (celkem asi 166 námořních jednotek, z toho 15 ponorek a 18 torpedoborců) podléhají zčásti velitelství spojeneckých vojenských námořních sil v severní Evropě (VS v Oslo), zčásti mají být podřízeny rovněž vrchnímu velitelství spojeneckých sil v Atlantiku.

Celkem je na severoevropském válčišti vyčleněno do spojeneckých ozbrojených sil: 2 brigády, asi 290 letounů a část jednotek námořních sil Norska a Dánska.

Středoevropské válčiště zahrnuje území západního Německa, Holandska, Belgie, Lucemburska, Francie a Velké Británie. Velitelství spojeneckých sil ve střední Evropě (VS Louveciennes) podléhají velitelství spojeneckých pozemních sil, vojenských vzdušných sil a vojenských námořních sil ve střední Evropě.

*) V některých pramenech je do severoevropského válčiště zahrnováno i území Velké Británie. V tomto pojednání se počítá vzhledem ke geografické poloze Velké Británie do středoevropského válčiště.

**) Uváděné počty svazků ozbrojených sil jsou čerpány z kapitalistického tisku a jsou zaokrouhleny. Při vyjadřování kapacity ozbrojených sil nepočítá se s útvary sborovými, armádními a zálohami hlavního velitelství

Do spojeneckých pozemních ozbrojených sil na středoevropském válčišti vyčleňuje ze svých ozbrojených sil: Velká Británie 4 divise, Holandsko 1 divisi, Belgie 2 divise, Francie 14 divisi, USA 5 divisi, Kanada 1 brigádu, Dánsko 1 brigádu a Lucembursko 1 pěší prapor.

Tyto síly jsou uskupeny v severní a střední skupinu armád. Velitelství severní skupiny armád, které je současně velitelstvím britské rýnské armády (BAOR), VS München-Gladbach, jsou podřízeny svazky britské, kanadské, belgické, lucemburské a část sil dánských (asi 1 brigáda, umístěná ve Schleswig-Holstein), uskupené do dvou armádních sborů. Při zasazení se počítá s tím, že do severní skupiny armád budou vcházet i svazky holandské. Střední skupiny armád (VS Heidelberg) tvoří 1. americká armáda (VS Stuttgart), 1. francouzská armáda (VS Baden-Baden) o 2 amerických a 2 francouzských armádních sborech.

Do spojeneckých vzdušných sil na středoevropském válčišti vyčleňuje: Velká Británie 35 letek (asi 560 letounů), Holandsko 14 letek (asi 300 letounů), Belgie 20 letek (asi 500 letounů), Francie 44 letek (asi 810 letounů), Kanada 12 letek (asi 300 letounů) a USA 32 letek (asi 720 letounů).

Vzdušné síly Velké Británie, Holandska a Belgie jsou uskupeny do 2 spojeneckých taktických leteckých velitelství (VS München-Gladbach), které je celkovým počtem 69 letek a asi 1360 letounů určeno pro podporu severní skupiny armád. Vzdušné síly Francie (1. taktické letecké velitelství), Kanady (1. letecká divise), a USA (12. letecká armáda) jsou uskupeny do 4. spojeneckého taktického leteckého velitelství, které je celkovým počtem 88 letek a asi 1830 letounů určeno pro podporu střední skupiny armád.

Kromě toho je na území Velké Británie dislokována americká 3. taktická letecká armáda (13 letek, asi 300 letounů), s jejímiž zásahy je třeba počítat jak na severoevropské, tak především středoevropské válčiště, protože v její sestavě jsou svazky speciálně vycvičené k provádění atomových úderů.

Přibližné počty námořních sil států — účastníků Severoatlantického paktu, jejichž území je zahrnuto do středoevropského válčiště (Velká Británie, Holandsko, Belgie, Francie) byly již uvedeny kromě Belgie, která má celkem asi 45 námořních jednotek. Část námořních sil těchto států je podřízena velitelství spojeneckých vojenských námořních sil na středoevropském válčišti, část námořních sil Belgie, Francie a Velké Británie je předpokládána při nasazení, jak již bylo řečeno, pro velitelství průlivu La Manche, pro velitelství spojeneckých sil ve Středomoří a zbytek vojenských námořních sil bude při zasazení podřízen některým z velitelství vrchního velení spojeneckých sil v Atlantiku.

Celkem je na středoevropském válčišti vyčleněno do spojeneckých ozbrojených sil Severoatlantického paktu v Evropě asi 27 divisi, 157 letek a 3190 letounů kromě posilových útvarů a jednotek různých druhů vojsk. Bereme-li v úvahu americkou 3. taktickou leteckou armádu dislokovanou na území Velké Británie, zvýší se počet letek na 170 a letounů operujících na středoevropském válčišti na 3490.

Na středoevropské válčiště, které je velením Severoatlantického paktu pokládáno za nejdůležitější, přibírají USA k zvýšení úderné síly americké

7. armády oddíly atomových kanonů, baterie dělostřeleckých raket HONEST JOHN a oddíly řízených střel CORPORAL. K zvýšení úderné síly vojenských vzdušných sil byly na středoevropské válčiště přisunuty rovněž letky taktických řízených střel TM-61 MATADOR. Tyto jednotky jsou prostředkem vrchního velitele spojeneckých sil Severoatlantického paktu v Evropě, mohou však být přidělovány i armádě a některé z nich i velitelům armádních sborů.

Velení Severoatlantického paktu vedle atomových zbraní spoléhá na svazky pozemních a vzdušných sil Německé spolkové republiky, která v tomto roce přistoupila k výstavbě svých ozbrojených sil.

Podle pařížských dohod má západní Německo vybudovat armádu o početním stavu asi 500 000 osob (z toho pozemní síly 400 000, vzdušné síly 80 000 a námořní 20 000) o 12 divisích a 20 leteckých křídlech s celkovým počtem asi 1270 až 1325 bojových letounů. Ve vojenském odborném tisku se již hovoří, že západoněmecké ozbrojené síly budou mít kromě toho k dispozici přes 2000 dalších letounů k jiným účelům. (V tom není započítáno ještě asi 6 letek námořních vzdušných sil.)

Západoněmecká armáda, která do konce r. 1956 má dosáhnout početního stavu asi 96 000 osob, 3. pěších, 2 tankových divisí, 1 vzdušné výsadkové a 1 horské brigády, bude tvořit podstatný přínos pro zvýšení úderné síly Severoatlantického paktu. Vybudování armády má být zakončeno během 3 až 4 let, a berou-li se v úvahu její síly, zvýší se počet pohotových svazků spojeneckých sil na středoevropském válčišti na 39 divisí a 4 brigády a počet letounů asi na 4790.

Jihoevropské válčiště zahrnuje území Italie, Řecka a Turecka. Velitelství spojeneckých sil v jižní Evropě (VS Neapol) podléhá velitelství spojeneckých pozemních sil v jižní Evropě (VS Verona), kterému jsou podřízeny svazky italských pozemních sil, velitelství spojeneckých pozemních sil v jihovýchodní Evropě (VS Izmir), jemuž jsou podřízeny svazky řeckých a tureckých pozemních sil, a velitelství spojeneckých vojenských vzdušných a vojenských námořních sil v jižní Evropě (VS Neapol).

Do spojeneckých pozemních ozbrojených sil na jihoevropském válčišti vyčleňuje: Itálie 6 divisí, Řecko 8 divisí a Turecko 10 divisí.

Do spojeneckých vzdušných sil na jihoevropském válčišti vyčleňuje: Itálie 18 letek (asi 375 letounů), Řecko 16 letek (asi 200 letounů) a Turecko 17 letek (asi 415 letounů).

Italské vzdušné síly vyčleněné do spojeneckých vzdušných sil na jihoevropském válčišti jsou uskupeny do 5. spojeneckého taktického leteckého velitelství, které je s celkovým počtem asi 375 letounů určeno k podpoře spojených pozemních ozbrojených sil v jižní části evropského válčiště. Řecké a turecké spojenecké síly jsou uskupeny do 6. spojeneckého taktického leteckého velitelství, které s celkovým počtem 33 letek a asi 615 letounů je určena k podpoře spojeneckých pozemních ozbrojených sil v jihovýchodní části jihoevropského válčiště. 5. a 6. spojenecké taktické letecké velitelství mají udržovat těsnou součinnost jednak navzájem, jednak s britskými a americkými vzdušnými silami působícími na jihoevropském válčišti v oblasti Středozemního moře. V roce 1955 účastnily se rovněž cvičení spojeneckých sil na území západního Německa.

Námořní síly Itálie, Řecka a Turecka mají celkem asi 575 námořních jednotek (z nich asi 7 bitevních lodí a křižníků, 21 ponorek, 33 torpedoborců, 120 výsadkových lodí a člunů a zbytek plavidel různého speciálního určení). Tyto síly podléhají zčásti velitelství spojeneckých vojenských námořních sil v jižní Evropě (VS Neapol), zčásti velitelství spojeneckých sil ve Středomoří.

Celkem je do spojeneckých ozbrojených sil na jihoevropském válčišti vyčleněno 24 divisí, 51 letek a 990 letounů. Na území Itálie byla kromě toho vytvořena v říjnu 1955 z amerických jednotek odsunutých z Rakouska taktická skupina v síle asi 5500 mužů. Skupina je tvořena z tankových a mechanisovaných jednotek a byla jí přidělena i jedna baterie dělostřeleckých raket HONEST JOHN a jeden oddíl řízených střel »CORPORAL«.

Velitelství spojeneckých sil ve Středomoří bylo vytvořeno koncem roku 1952. (Dříve bylo začleněno do jihoevropského válčiště.) Velitelství spojeneckých sil ve Středomoří podléhají velitelství oblasti Gibraltaru (VS Gibraltar), západního (VS Alžír), středního (VS Neapol), východního (VS Athény), jihovýchodního (VS Malta) a severovýchodního Středomoří (VS Ankara).

Velitelství spojeneckých sil ve Středomoří bude podléhat část námořních sil Itálie, Francie, Řecka a Turecka a především Velké Britannie, protože válčiště Středozemního moře snaží si Velká Britannie udržet jako svoji doménu.

Ze vzdušných sil působí v prostoru válčiště Středozemního moře rovněž americká 17. taktická letecká armáda, dislokovaná v severní Africe (asi 7 letek s celkovým přibližným počtem 150 letounů).

Celkem je na evropském válčišti vyčleněno do spojeneckých ozbrojených sil Severoatlantického paktu v Evropě přibližně 51²/₃ pohotových divisí, 253 letek o 5120 letounech.*)

Velitelství Severoatlantického paktu počítá však kromě těchto aktivních divisí ještě s dalšími dosud nezařazenými svazky, které mají být pod velení spojeneckých ozbrojených sil v Evropě odevzdány při mobilisaci v první etapě. (V kapitalistickém tisku je uváděna doba 30 dnů nebo jenom povšechně, že mají být odevzdány v krátké době.) Jde o další svazky členských států buď aktivní na neúplných početních stavech, jejichž doplnění na plné počty si vyžádá za mobilisace určité doby, nebo o rámcové a záložní svazky.

Podle zpráv z kapitalistického tisku má být v tomto smyslu odevzdáno v mobilisaci do 30 dnů nebo ještě v kratší době velitelství spojeneckých sil v Evropě přibližně dalších 45²/₃ divisí (2 americké, 2 norské, 3²/₃ dánské, 2 holandské, 3 belgické, 2¹/₃ britské, 8¹/₃ italských, 11 řeckých, 12 tureckých, 1 portugalská), čímž by se počet pohotových svazků v první etapě mobilisace zvýšil asi na 97 pohotových divisí. Vezmeme-li při tom v úvahu plánovaný počet svazků západoněmecké armády, zvýšil by se po jejich vybudování počet pozemních ozbrojených sil na 109 svazků a počet bojových letounů asi na 6440.

*) Do tohoto počtu jsou zahrnuty i letouny americké 3. a 17. taktické letecké armády, kterým velí nejvyšší velitel spojeneckých ozbrojených sil Severoatlantického paktu z titulu společné funkce velitele amerických vzdušných sil v Evropě.

Celkový přehled o ozbrojených silách Severoatlantického paktu je v následujících tabulkách:

Pozemní síly

Válčiště	Stát	Divisí	
		v současné době	do D + 30
severní	Dánsko	—	4
	Norsko	$\frac{2}{3}$	$2\frac{2}{3}$
střední	Lucembursko	$\frac{1}{3}$	$\frac{1}{3}$
	Holandsko	1	3
	Francie	12*)	14
	záp. Německo:		
	— USA	5	7
	— VB	4	$4\frac{2}{3}$
	— Francie	2	—
	— Belgie	2	5
	— Kanada	$\frac{1}{3}$	$\frac{1}{3}$
	— Dánsko	$\frac{1}{3}$	—
jižní	Portugalsko	—	1
	Italie	6	$14\frac{1}{3}$
	Řecko	8	19
	Turecko	10	22
Celkem		$51\frac{2}{3}$	$97\frac{1}{3}$

*) Z toho podstatná část v současné době dislokována v severní Africe.

Vzdušné síly

Vojenské vzdušné síly Severoatlantického paktu v Evropě

Válčiště		Spojenecké taktické letecké velitelství	Stát	Počet	
				letek	letounů
Severoevropské válčiště			Norsko	5	90
			Dánsko	8	200
	Celkem			13	290
Středoevropské válčiště	2. spoje- necké tak- tické letecké velitelství		V. Britannie	35	560
			Belgie	20	500
			Holandsko	14	300
	Celkem			69	1360
	4. spoje- necké tak- tické letecké velitelství		USA	32	720
			Francie	44	810
			Kanada	12	300
	Celkem			88	1830
	Celkem			157	3190
Jihoevropské válčiště	5. spoje- necké tak- tické letecké velitelství		Italie	18	375
	6. spoje- necké tak- tické letecké velitelství		Řecko	16	200
			Turecko	17	415
	Celkem			33	615
	Celkem			51	990
Svazky, které nejsou v složení spojeneckých taktických leteckých velitelství			3. takt. let. arm. (amer.)	13	300
			17. takt. let. arm. (amer.)	7	150
			322. let. div. (amer.)	12	200
Celkem			253	5120	

Plány na využití ozbrojených sil Severoatlantického paktu

Západokapitalistické vlády v čele s USA budují Severoatlantický pakt pod hesly boje proti »komunistickému nebezpečí«, »obraně svobodného světa« a podle generála Gruenthera dokonce pod heslem »záchraně civilizace«. Ani kancléř Adenauer se nerozpakuje ve spisku »Budoucí německý voják«, vydaném v červnu 1955, demagogicky tvrdit, že se Němci musí stát znovu vojáky, protože »expansivní bolševismus« znemožňuje spojeným národům dosáhnout jejich vznešeného cíle — ochránit budoucí pokolení před hrozbou války a zabezpečit, že nebude použito ozbrojeného násilí. Připojíme-li k tomu ještě tvrzení generála Gruenthera zástupcům »AMERICAN ORDNANCE ASSOCIATION« z března 1953, že během trvání Severoatlantického paktu nebyla napsána ani jediná věta, která by se týkala útočného plánu, je zřejmé, že všechna podobná hesla a prohlášení mají jen zastřít agresivní úmysly a agresivní charakter Severoatlantického paktu.

S cílem zvýšit účinnost těchto zastíracích manévrů byly v kapitalistickém tisku a odborných vojenských časopisech hojně publikovány různé strategické koncepce, známé na př. jako t. zv. Juinův plán, Speidelův plán, strategické koncepce »minima pohotových a maxima záložních sil« generála Ridgwaye, které v té nebo oné formě počítaly údajně s vedením bojů na zdrženou buď po Rýn nebo dokonce až po Pyreneje a pozdějším ničením útočícího protivníka na území západního Německa nebo Francie. Tyto názory, které byly vydávány za domnělé strategické plány velení Severoatlantického paktu, měly být kromě zastírání pravých zámyslů i prostředkem zdůvodnění nezbytnosti vzkříšení západoněmecké armády. I poslední »strategické koncepce« hlášené oficiálně nynějším velitelem spojeneckých ozbrojených sil Severoatlantického paktu v Evropě generálem Gruentherem o t. zv. »přední strategii« nebo jinak »idei štítu a meče«, který prý již díky budování západoněmeckých divisí a atomovým zbraním nebude muset při komunistickém útoku počítat s ústupem, je podobné povahy.

Všechny zastírací manévry uvedl na správnou míru již v roce 1952 maršál Alphons Juin (do nedávné doby velitel spojeneckých sil ve střední Evropě), který nepřilíš diplomaticky prohlásil, že neexistuje ani francouzský (Juinův) plán, ani Speidelův plán, nýbrž jen plán Severoatlantického paktu, jehož strategií je postup vpřed, při čemž poukázal na to, že každý může sám posoudit nerealnost myšlenky vzdát se území západního Německa a Francie, protože tyto státy představují největší zdroje ozbrojených sil.

Agresivní ráz Severoatlantického paktu je dán především tím, že imperialistické mocnosti, jak je řečeno ve zprávě ze zasedání XX. sjezdu KSSS, vždy slepovaly vojenské bloky, když plánovaly rozdělení světa. Prohlášení maršála Juina je tedy možno považovat jen za snahu zmírnit částečnou nejapnost, s jakou se organisátoři Severoatlantického paktu snaží zastírat skutečnosti. Přehodnocení jejich vlastních úvah o »obraně svobodného světa« spolu s rázem vojenských příprav projevujících se v budování mocných ozbrojených sil a přijatá americká vojenská doktrina obracející se v bojové přípravě spojeneckých ozbrojených sil v Evropě nám dovolují úvahu o pravděpodobném plánu na využití ozbrojených sil Severoatlantického paktu v příští válce.

Velení Severoatlantického paktu zamýšlí zahájit válku překvapivým úderem zbraněmi hromadného ničení, především atomovými, s cílem ochromit hospodářský a vojenský potenciál protivníka. Zvláštní úloha je při tom přisuzována vzdušným silám, které v této etapě války mají bezpodmínečně vybojovat nadvládu ve vzduchu. K využití nenadálého napadení mají být již v míru v pohotovosti dostatečné síly, které by v první etapě války byly schopny unést i odvetné údery protivníka. Překvapivými údery atomových zbraní a aktivní činností již v současné době pohotových pozemních a vzdušných sil mají být vytvořeny podmínky k mobilisaci dalších mocných záloh určených k rozvinutí útočných operací velkého rozsahu.

Bojující vojska mají být zabezpečena pružným zásobovacím systémem vybudovaným již v míru tak, jak jej bude velení Severoatlantického paktu potřebovat v prvních týdnech války. K zabezpečení zápolí má mít každý stát, účastník Severoatlantického paktu, vybudovanou spolehlivou civilní obranu.

Tato úvaha vychází z následujících skutečností:

Konference Rady Severoatlantického paktu v prosinci 1954 přijala usnesení o používání atomových zbraní v budoucí válce. Prostředky k dopravě atomových pum a atomových náplní na cíl typu kanonů 280mm, dělostřeleckých raket HONEST JOHN, řízených střel CORPORAL a taktických řízených střel TM-61 MATADOR existují již na evropském válečném poli ve značném počtu. V rámci taktického letectva spojeneckých vzdušných sil Severoatlantického paktu jsou kromě toho určeny k provádění atomových úderů speciálně vycvičené letecké svazky (údajně dřívější 49. letecká divize, která byla rozformována a její útvary byly převedeny do složení 3. taktické letecké armády) a razí se zásada zvýšit bojovou připravenost letců do té míry, aby tyto úkoly mohlo plnit co nejlépe svazků vzdušných sil s odpovídající bojovou technikou. Na evropském válečném poli je rovněž počítáno se zásahem strategického letectva USA, které není sice dosud do spojeneckých vzdušných sil Severoatlantického paktu včleněno, ale provádí v evropském prostoru pravidelně cyklický výcvik. V pojednání redaktora časopisu U. S. News and World Report »FIRST BLUEPRINT FOR ATOMIC WAR« bylo dokonce uvedeno, že na území Velké Británie jsou od roku 1948 ukládány americké atomové pumy. O způsobu, jak má být atomových zbraní použito nám dává dostatečnou představu na př. v americkém tisku hodně publikované cvičení vzdušných sil Severoatlantického paktu v r. 1955 CARTE BLANCHE, které, i když mělo být zároveň provokační demonstrací síly, dokazovalo, že zruďné představy o fantastickém ničení jsou vedoucím činitelem Severoatlantického paktu vlastní.

Aktivní síly, které mají být s to splnit bojové úkoly v první etapě války bez nutnosti předchozí mobilisace (maršál Montgomery je nazývá silami pro den D) možno spatřovat v aktivních, v současné době již do spojeneckých ozbrojených sil Severoatlantického paktu v Evropě včleněných silách, které byly rozebrány v předchozí stati. Tyto síly je možno považovat za první sled útočného uskupení sil Severoatlantického paktu v Evropě. Od těchto sil požaduje maršál Montgomery, aby byly vycvičeny a vyzbrojeny na nejvyšší možnou míru, aby byly pohyblivé, mocné úderné síly, s vysokou morálkou, vysokou disciplínou a vedeny mladými aktivními veliteli. Vzorem má být v tomto směru pravděpodobně 7. americká armáda na úze-

mí západního Německa, která však po mnohé stránce jen dokazuje, jak jsou požadavky maršála Montgomeryho nereálné.

Proto se zřejmě nejvíce očekává od budoucí západoněmecké armády, která má tyto síly i početně přiblížit požadavkům Severoatlantického paktu.

Připustíme-li úvahu, že by s cílem dosáhnout strategického překvapení byl zahájen překvapivý úder atomovými zbraněmi v den D bez předchozí skryté mobilisace, bylo by možné svazky dosud do spojeneckých ozbrojených sil nezařazené, s nimiž se však počítá při mobilisaci v první etapě, pokládat za druhý sled ozbrojených sil Severoatlantického paktu na evropském válčišti. Je však třeba dobu jejich pohotovosti udávanou na 30 dnů podstatně zkrátit, protože jde většinou o svazky aktivní, s neúplnými početními stavy nebo rámcové, jejichž doplnění by bylo možné za kratší dobu.

V dalších etapách mají být mobilisovány dobře organisované a dostatečně vycvičené zálohy, které by tvořily další sledy útočného uskupení ozbrojených sil Severoatlantického paktu. V rámci těchto sil se počítá na evropském válčišti i s dalšími americkými svazky. USA s tímto cílem hodlají na svém území udržovat pohotové uskupení svazků pravidelné armády a kromě toho počítají i s možností rychlé mobilisace svazků a útvarů Národní gardy. Podle zpráv tisku mají USA v Národní gardě asi 22 pěších, 5 obrněných divisí, 9 plukovních bojových skupení, 9 obrněných pluků, 123 protiletadlových dělostřeleckých oddílů, 2603 jiných jednotek a 83 letek. Tyto síly se podrobují pravidelnému udržovacímu výcviku a mohou být v krátké době uvedeny do bojové pohotovosti, uvolnit tak svazky pravidelné armády nebo být samy přesunuty na evropské válčiště.

Jak vyplývá z celkového učlenění Severoatlantického paktu, počítá se s tím, že se válečné operace většinou omezí na evropské území a že území USA a Kanady je přisuzována úloha zásobovat vlastní a po případě i válčící vojska ostatních členských států potřebným materiálem. USA proto budují jednak usilovně civilní obranu vlastního území, opírající se především o rozsáhlý systém hlásné služby a aktivní prostředky PVOS, jednak se snaží zabezpečit nadvládu nad Severoatlantickým oceánem. V oblasti materiálního zabezpečení vojsk se USA snaží urychleně odstranit některé nedostatky v Evropě (na př. nakupení enormních zásob válečného materiálu různých druhů do jednoho prostoru*) a zabývají se organizací nového zásobovacího systému na válčišti zvaného MASS (MODERN SUPPLY SYSTEM). Cílem tohoto systému je zjednodušit způsob vyžadování zásob, urychlit přísun materiálu až k bojujícím vojskům a snížit nutné zásoby ve skladech komunikačního pásma a ve skladech armády. Zkoušený systém zásobování vychází z toho, že v prostoru válčiště má být uložen jen rychle spotřebitelný materiál. Zrychlení má být dosaženo operativním vyžadováním potřebného přísunu, který má umožňovat dokonalý systém elektronického spojení evropského válčiště se základnami a výrobními závody na území USA a dokonale organisovaná doprava jak námořní, tak i vzdušnou

*) V uvedeném již pojednání redaktora časopisu US NEWS and WORLD REPORT popisuje se t. zv. »Kaiserslauternský komplex«, při němž se uvádí, že v prostoru Kaiserslautern byly uloženy kromě zásob na 10 až 14 dnů vedení boje, které mají armádní sbory u sebe, všechny ostatní zásoby pro 7. americkou armádu na 90 dnů boje. Poznává se, že kaiserslauternský komplex nemá nic společného s psychiatrií, že však někteří generálové prý pochybují o přičetnosti svých předchůdců, kteří jej nařídili vybudovat. Zároveň se vyjadřuje požadavek sklad rozvézt.

cestou. Ve vojenském odborném tisku se uvádí, že při důsledně uplatňovaných zásadách MASS může být doprava materiálu z USA na evropské válčiště zkrácena proti 120 dnům potřebným v druhé světové válce při lodní dopravě na 32 až 20 dnů a při vzdušné dopravě až na 10 dnů. Udržovat k tomu nezbytnou nadvládu nad spojovacími námořními a vzdušnými cestami je úkolem sil podléhajících vrchnímu velitelství spojeneckých sil v Atlantiku, velitelství průlivu LA MANCHE i části námořních sil spojeneckých ozbrojených sil Severoatlantického paktu v Evropě.

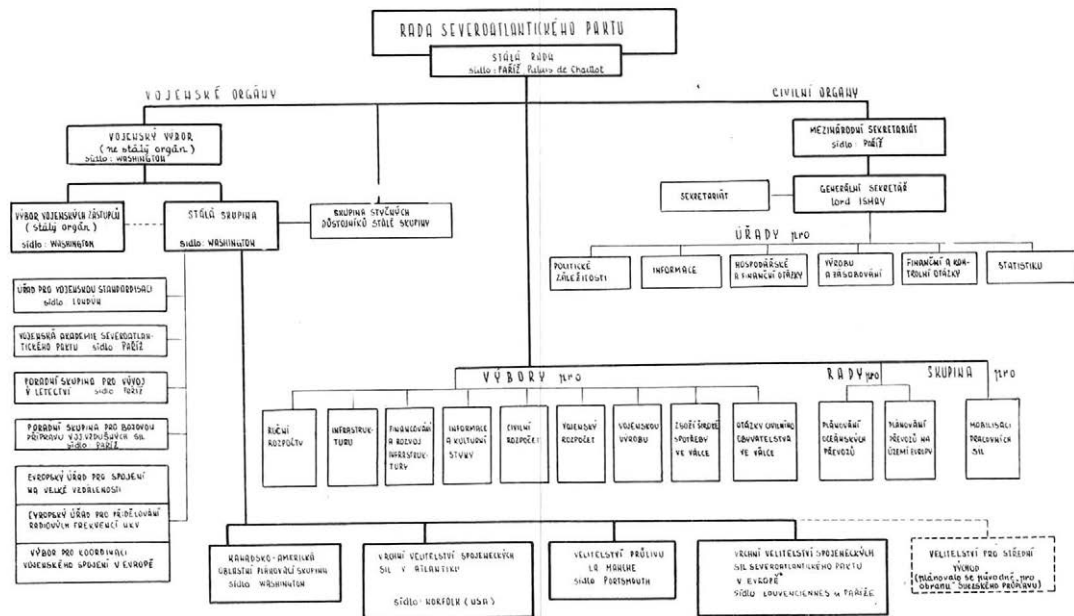
Na evropském válčišti je podle hodnocení vedoucích činitelů Severoatlantického paktu nejvhodnější k rozvíjení operací středoevropské válčiště. Na středoevropském válčišti snaží se zároveň velitelství Severoatlantického paktu vytvořit hlavní uskupení pozemních a vzdušných sil. Ozbrojeným silám na severoevropském a jihoevropském válčišti je přisuzována v podstatě úloha ochrany boků hlavního uskupení vojsk, při čemž má být především zabezpečena nadvláda nad Středozemním mořem a udrženy úžiny umožňující volný manévr sil Gibraltarem, Dardanelami a Bosporem. Podobné plány byly připraveny i na využití Suezského průplavu, takže současné akce vlád Velké Británie, Francie a USA proti Egyptu nejsou jenom důsledkem ztráty neoprávněných zisků z provozu průplavu, ale jsou zároveň i reakcí na zmařené představy o zneužití Suezského průplavu v případě války. Zvýšený význam je v plánech Severoatlantického paktu přisuzován rovněž území severní Afriky a Španělska.

Plány velitelství Severoatlantického paktu směřují i v budoucnosti k dalšímu zesilování úderné síly a akceschopnosti ozbrojených sil. V roce 1957 je plánováno zásobovat především americké síly v současné době včleněné do spojeneckých ozbrojených sil Severoatlantického paktu v Evropě novými zbraněmi, zejména novými typy letounů, řízenými střelami a novou radiolokační technikou. V Programu vzájemné bezpečnosti na finanční rok 1957 se hovoří o tom, že pro politické, psychologické a morální posílení spojenců USA v Severoatlantickém paktu je nutné, aby se USA s nimi dělily o novou techniku a nové zbraně. Tyto hlasy po vyzbrojování všech armád členských států Severoatlantického paktu i západoněmecké armády atomovými zbraněmi nejsou ojedinělé. Rovněž základny pro námořní a vzdušné síly spolu se sítí naftovodů mají být na evropském válčišti dále budovány nebo upraveny tak, aby plně odpovídaly současným podmínkám vedení boje. Zvýšený význam je Spojenými státy americkými přikládán v tomto směru severní Africe a Španělsku. V roce 1953 poskytlo Španělsko Spojeným státům americkým právo budovat na svém území vojenské základny. V roce 1957 dostane Španělsko za tuto výsadu od USA 45 milionů dolarů. Z této částky je věnováno jen 5,8 milionů dolarů na zlepšení hospodářských zařízení a zbytek výhradně na strategicky důležité objekty (železnice, silnice, přístavy, zbrojní podniky), které v podstatě zvyšují použitelnost španělského území jako vojenské základny pro cíle Severoatlantického paktu. I v roce 1957 má být pokračováno v budování účinného systému PVOS.

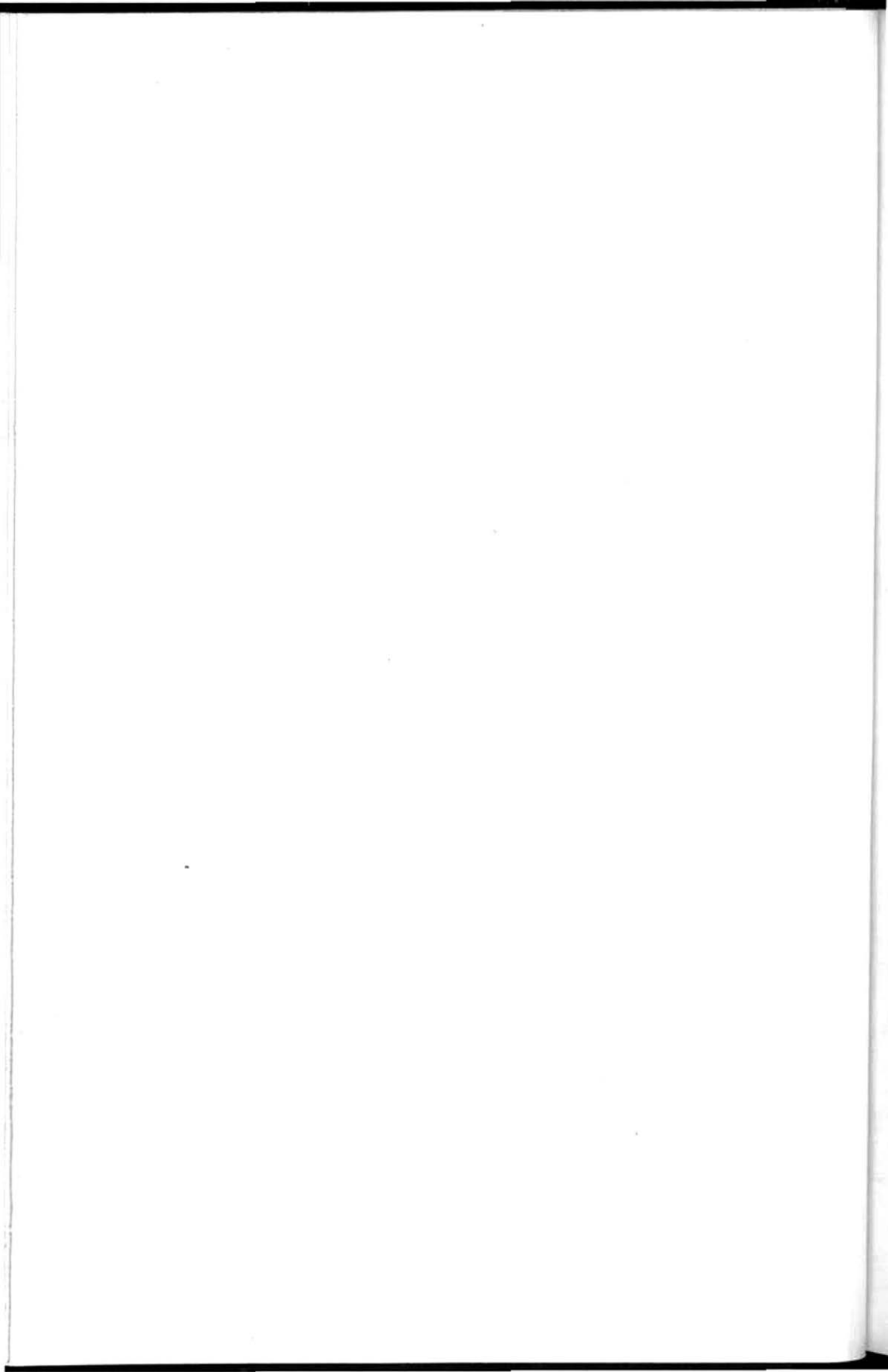
S cílem umožnit operativní velení snaží se dát velení Severoatlantického paktu svazkům pozemních a vzdušných sil všech členských států stejnou organizaci, odpovídající současným podmínkám vedení boje. Volá se po zřízení pohotových skladů atomových pum na evropském válčišti a p.

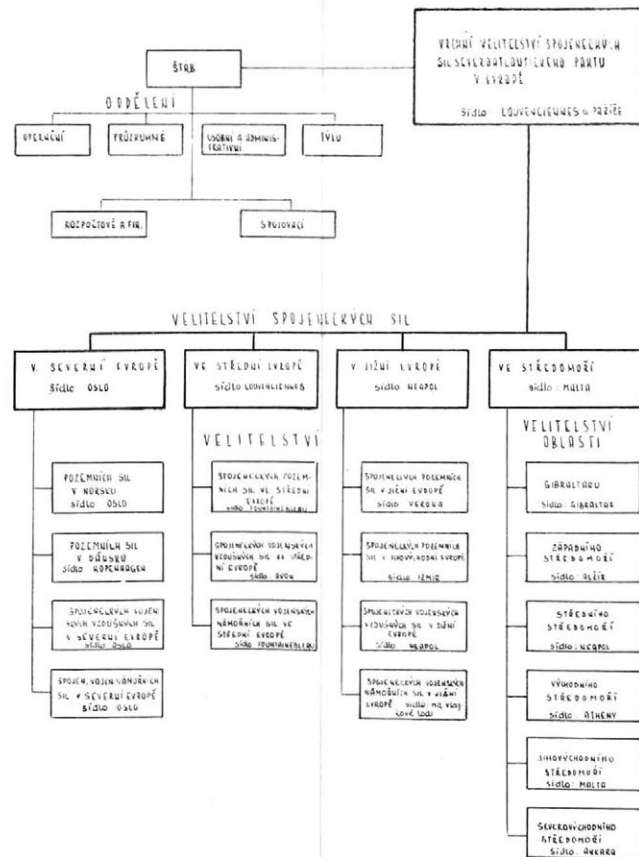
Přes všechna uvedená a řadu jiných opatření směřujících k zvyšování akceschopnosti ozbrojených sil Severoatlantického paktu není mezi jeho účastníky jednoty. Vzhledem k hospodářským těžkostem vznikajícím hořečným zbrojením ozývají se naléhavé požadavky některých členských států po zmírnění úsilí ve zbrojení. Dostatečně známé je rovněž střetávání zájmů USA a Velké Britannie na Dálném Východě a Středním Východě, USA a Francie na Dálném Východě a v severní Africe, a vážné rozpory mezi Tureckem a Řeckem. O nepevnosti Severoatlantického paktu svědčí i to, že členské státy, nastane-li potřeba hájit své koloniální panství, vyjmají svazky včleněné do spojeneckých ozbrojených sil z podřízenosti Severoatlantického paktu. Příkladem může být Francie při řešení alžírské otázky a Velká Britannie při řešení suezské otázky.

Proto propaguje velitelství Severoatlantického paktu v poslední době myšlenku »utuzení jednoty a spolupráce« uvnitř paktu, která prakticky znamená snahu omezit svrchovanost a samostatnost jednotlivých členských států v otázkách politických, hospodářských i vojenských. Uskutečnění těchto záměrů by znamenalo další prohloubení závislosti členských států na agresivní politice imperialistických vládních kruhů Spojených států amerických a přispělo by beze sporu v budoucnu k ještě většímu zesílení agresivního rázu této organizace.

Schema 1. Organizace řídících orgánů severoatlantického paktu

Schema 2. Organizace vrchního velitelství spojeneckých sil Severoatlantického paktu v Evropě

